

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบาทหน้าที่ในการบริการสาธารณะ ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 (และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552) และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตาม พ.ร.บ. กำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อ ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง คือ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองการจัด ให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างนั้น ๆ การสาธารณสุขการ การส่งเสริมการ ฝึก และการประกอบอาชีพ การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน การส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดการศึกษา การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ ผู้ด้อยโอกาส การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ ท้องถิ่น การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย การจัดให้มีและ บำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การส่งเสริมกีฬา การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสียการสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล การจัดให้มีและควบคุม สุสานและฌาปนสถาน การควบคุมการเลี้ยงสัตว์ การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์ การรักษา ความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพและสาธารณสถานอื่น ๆ (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. 2542 : 48-66)

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ได้มีการจัดการ บริการสาธารณะโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริการด้านสาธารณสุขโลก โดยมี 3 ด้าน คือ ด้านคมนาคม ด้านแหล่งน้ำและด้านไฟฟ้าส่องสว่าง เป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะสามารถให้ประชาชน ดำรงชีวิตและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งจากภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีภารกิจ

หน้าที่อันหลากหลายในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่หลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานหรือด้านสาธารณูปโภคตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา มีแนวทางการพัฒนา ท้องถิ่น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านคมนาคม ด้านแหล่งน้ำและด้านไฟฟ้าส่องสว่าง ซึ่งในปีงบประมาณ 2554 ที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน มีการดำเนินการด้าน โครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะงานก่อสร้างโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก โครงการ ซ่อมแซมปรับปรุงถนน โครงการขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะ โครงการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน และบำรุงรักษาซ่อมแซมระบบประปา จากแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนอง โน โครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาสามปี ส่วนใหญ่เป็นโครงการในการพัฒนาด้านสาธารณูปโภค คิดเป็นร้อยละ 55.6 (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน, 2554 : 62) ซึ่งประชาชนให้ความสำคัญ เป็นอันดับแรก และเป็นหน้าที่ที่สำคัญขององค์กรปกครองท้องถิ่น แต่การที่จะดำเนินการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพจะต้องทราบผลการปฏิบัติงานว่าเป็นอย่างไร ข้อดี ข้อเสีย เป็นอย่างไรและประชาชนคือผู้ที่จะต้องเห็นผลการทำงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน มีประสิทธิภาพ และตรงกับความต้องการของประชาชน หรือไม่ เพราะงบประมาณส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน มุ่งเน้นการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานหรือด้านสาธารณูปโภคนั่นเอง นอกจากนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี หน้าที่ที่จะต้องจัดให้มีการบริการสาธารณะครอบคลุมในทุกด้านและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ถือว่า เป็นสิ่งท้าทายความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่งในการที่จะกำหนด นโยบายหรือทิศทางการพัฒนา ให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กรได้ จากภารกิจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดบริการสาธารณะที่มีการกิจหน้าที่อัน หลากหลาย เช่นเดียวกับองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน ที่จะต้องดำเนินการกิจในการพัฒนา ท้องถิ่นอยู่หลายด้าน ไม่เพียงแต่การบริการด้านสาธารณูปโภคเพียงอย่างเดียว ยังมีภารกิจทั้ง ทางการพัฒนาทางด้านสังคม ประเพณี วัฒนธรรม ตลอดจนทั้งความเป็นอยู่ของประชาชน เมื่อเทียบ ภารกิจงานกับงบประมาณที่มีจึงถือว่ามีงบประมาณอย่างจำกัดในการที่จะพัฒนาในแต่ละด้าน จึงอาจจะส่งผลให้การพัฒนายังอาจจะไม่ครอบคลุมในทุกพื้นที่

ดังนั้น เพื่อให้การบริการด้านสาธารณูปโภคมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และเกิด ประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของ ประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงและพัฒนางานด้าน สาธารณูปโภคในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน ให้มีประสิทธิภาพและให้เกิดความพึงพอใจ ต่อประชาชนที่รับบริการมากยิ่งขึ้น

คำถามการศึกษา

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของโลกขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด
2. ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านต่างกันมีความคิดเห็นต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของโลกขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันหรือไม่
3. ข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับ การให้บริการด้านสาธารณสุขของโลกขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไรบ้าง

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของโลกขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของโลกขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและหมู่บ้าน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของประชาชนเกี่ยวกับการให้บริการด้านสาธารณสุขของโลกขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณสุขของโลกขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในเขตตำบลหนองโน ทั้ง 8 หมู่บ้าน จำนวน 1,457 คน จาก 1,457 ครัวเรือน (งานทะเบียนราษฎรอำเภอเมือง. 2555 : 1)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และอาศัยอยู่ในเขตตำบลหนองโน ทั้ง 8 หมู่บ้าน จำนวน 314 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณตามสูตรของทาโร ยามาเน่ จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยทำการศึกษา จำนวน 3 ด้าน คือ (องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน. 2555 : 34)

2.1 คมนาคม

2.2 แหล่งน้ำ

2.3 ไฟฟ้าส่องสว่าง

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและหมู่บ้าน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

4. พื้นที่ในการศึกษา ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

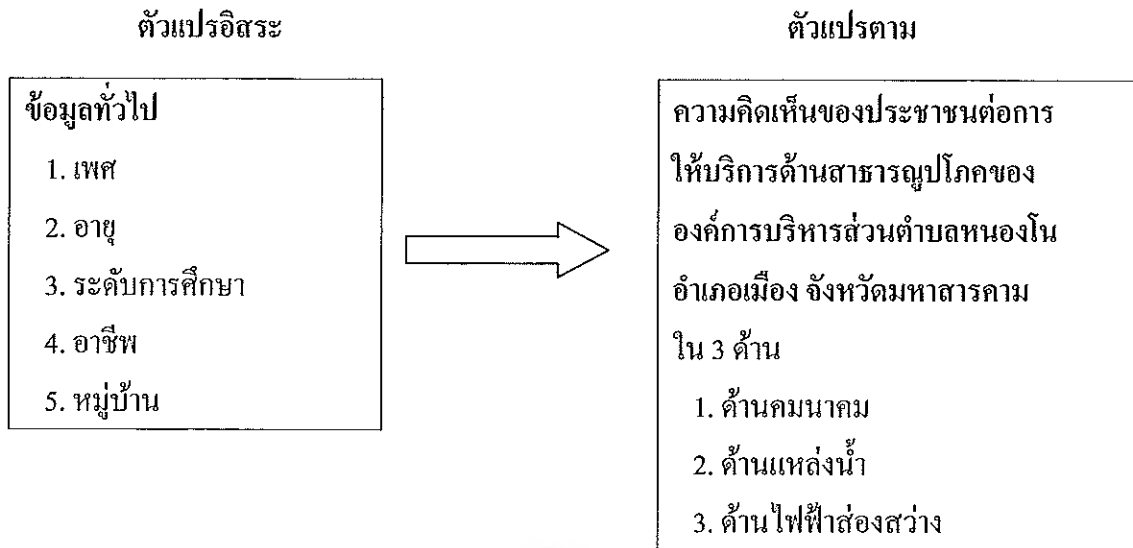
5. ระยะเวลาในการศึกษา

ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2556 – มีนาคม 2557

กรอบแนวคิดการศึกษา

ในศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการให้บริการด้านสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาใช้กรอบแนวคิดตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน ด้านสาธารณูปโภค ใน 3 ด้าน คือ ด้านคมนาคม ด้านแหล่งน้ำ และด้านไฟฟ้าส่องสว่าง

จากนั้นผู้ศึกษานำมาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ตามแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก อาจเป็นการพูดหรือการเขียน ซึ่งผลที่เกิดจากการแสดงความรู้สึกนั้น อาจเกิดการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นหรือสังคม และความคิดเห็นสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

การบริการสาธารณะ หมายถึง กิจกรรมสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อน รวมทั้งตอบสนองความต้องการให้แก่ประชาชนในพื้นที่

การบริการด้านสาธารณูปโภค หมายถึง การให้บริการแก่ประชาชนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านคมนาคม หมายถึง การจัดให้มีการบริการสาธารณะด้านก่อสร้าง ปรับปรุงถนน สะพาน ซ่อมแซมถนนสู่ไร่นาเพื่อการเกษตรและทางระบายน้ำเสียภายในหมู่บ้าน จัดให้มีการติดตั้งป้ายจราจร มีความเพียงพอกับความต้องการของประชาชนและคุ้มค่ากับงบประมาณที่ใช้ในการลงทุนและสามารถแล้วเสร็จได้ทันเวลา มีคุณภาพที่ถูกต้องตามแบบแปลนและสามารถใช้ประโยชน์ได้จริง

2. ด้านแหล่งน้ำ หมายถึง การจัดให้มีการก่อสร้าง ปรับปรุงชุดลอกลำห้วย ลำคลองเหมือง ฝ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งหรือน้ำท่วม พัฒนาระบบประปาหมู่บ้านให้สะอาดและเพียงพอ

จัดหาน้ำดื่มที่สะอาดให้เพียงพอต่อการบริโภคเมื่อเกิดปัญหาขาดแคลนน้ำ จัดหารถน้ำ/ดับเพลิง เพื่อใช้บรรทุกน้ำบริโภค อุปโภค และดับเพลิงเมื่อเกิดอัคคีภัยมีการดูแล บำรุงรักษาและการ ปรับปรุงซ่อมแซมระบบประปาหมู่บ้าน

3. ด้านไฟฟ้าส่องสว่าง หมายถึง การจัดให้มีการจัดให้มีไฟฟ้าใช้ครบทุกครัวเรือน ติดตั้งหลอดไฟฟ้าตามเสาไฟฟ้าสาธารณะที่จำเป็นภายในหมู่บ้านและมีความเหมาะสมในการติดตั้ง ขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรผู้ไร่นา บำรุงรักษาไฟฟ้าสาธารณะ มีการบำรุงดูแลรักษาที่ดีและการ ซ่อมแซมไฟฟ้าสาธารณะทันต่อเหตุการณ์

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขถึง ฉบับที่ 6 พ.ศ. 2552 ในที่นี้ หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์การศึกษา

ผลการศึกษาจะเป็นข้อมูล ให้ผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม และผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้าน โครงสร้างพื้นฐานได้ทราบความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะต่อการให้บริการด้านสาธารณูปโภค เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุงพัฒนา งานด้านสาธารณูปโภค ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองโน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ให้เกิดประสิทธิผลและประโยชน์สูงสุด